

מעשרות

מסכת עירובין
דף ז'

מן התלמוד

תרומות ומעשרות

אדם שיש לו פרות שגדלו בארץ ישראל צריך להפריש מהם תרומות ומעשרות. בין המעשרות יש "מעשר שני" ו"מעשר עני". בשנה שבה מפרישים מעשר עני אין מפרישים מעשר שני, ובשנה שבה מפרישים מעשר שני, אין מפרישים מעשר עני.

מעשר שני: בעל הפרות מפריש עשירית מהפרות ואוכל אותם בטהרה בירושלים. אם הוא רוצה, הוא יכול לפדות את הפרות תמורת כסף, ואת הכסף יש להעלות לירושלים ולקנות בו אוכל.

מעשר עני: בעל הפרות מפריש עשירית מהפרות בעבור העניים.

ראש השנה לאילנות: קימת מחלוקת בין בית שמאי לבין בית הלל. מתי הוא ראש השנה לאילנות. בית שמאי סוברים כי א' בשבט, היום הראשון של חודש שבט, הוא ראש השנה לאילנות. בית הלל סוברים כי ט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות.

להלכה נפסק כדעת בית הלל, שראש השנה לאילנות הוא בט"ו בשבט.

סיפור

רבי פינחס בן יאיר הגיע פעם לעיר אחת. אמרו לו התושבים: רבינו, יש לנו בעיה חמורה! מכת עכברים התפשטה בשדותינו, והעכברים אוכלים חלק גדול מהתבואה ואיננו יודעים איך להיפטר מהם! כינס רבי פינחס את כל אנשי העיר ויצא איתם לשדה, שם גזר על כל העכברים להתאסף לפניו. בשל קדושתו של הצדיק צייתו העכברים לדבריו, והשדה התמלא בהמוני עכברים מצפצפים. שאל רבי פינחס את אנשי העיר: האם מבינים אתם מה אומרים העכברים? השיבו אנשי העיר בפליאה: לא! אמר להם רבי פינחס: העכברים אומרים שלא עישרתם כראוי את התבואה שאספתם, ולא הפרשתם ממנה את המעשרות כפי שצריך, ולכן הם נשלחו כדי להעניש אתכם ולאכול את תבואתכם. אמרו האנשים: אכן כך! באמת לא הפרשנו מעשרות כראוי. למד אותנו כיצד לעשות זאת, ואנו מבטיחים שמהיום נעשר את כל תבואתנו כהלכה. קיבל על עצמו רבי פינחס בן יאיר ללמד את אנשי העיר מה לעשות, ומיד הסתלקו כל העכברים ולא הזיקו יותר לתבואה.

(על פי ירושלמי דמאי פ"א)

חידת מילים

מהאותיות של המלה "מעשר" אפשר ליצור כמה מילים אחרות. זהו את המילים הללו!

1. אדם רע
2. פתח בגדר או בחומה
3. קולות חזקים
4. מופיע אחרי הברק
5. השגיח
6. כתב
7. חומר ממנו מכינים פקקים
8. חרק שאוכל בגדים
9. אדם חשוב ונכבד
10. טעם לא ערב

יש לי מושג / מכון התורה והארץ

מכון התורה והארץ הוא מכון למחקר, ליישום ולהסברה של המצוות התלויות בארץ, כגון שמיטה, תרומות ומעשרות, כלאיים וכדומה. המכון נוסד בשנת תשמ"ו (1986) בכפר דרום שבגוש קטיף, ולאחר ההתנתקות עבר ליישוב שבי דרום. במכון פועלים רבנים, מדענים ואגרונומים והוא משלב בין הלכה וחקלאות. המכון מפתח תוכניות

מכון התורה והארץ (באדיבות המכון)

הקשורות לשיפור החקלאות, כמו גידול ירקות ללא חרקים, צמצום השימוש במים והפחתת השימוש בחומרי הדברה. בשנים האחרונות החל המכון לעסוק גם בנושאים של איכות הסביבה, קיימות וצער בעלי חיים.